

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

19.10.2009

B7-0121/2009

PREDLOG RESOLUCIJE

k vprašanju za ustni odgovor B7-0213/2009

v skladu s členom 115(5) poslovnika

o krepitvi demokracije v zunanjih odnosih

José Ignacio Salafranca Sánchez–Neyra, László Tókéš, Filip Kaczmarek
v imenu skupine PPE

Resolucija Evropskega parlamenta o krepitvi demokracije v zunanjih odnosih

Evropski parlament,

- ob upoštevanju splošne deklaracije o človekovih pravicah, zlasti njenega člena 21, in mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah,
- ob upoštevanju členov 3, 6, 11 in 19 Pogodbe o Evropski uniji ter členov 177, 300 in 310 Pogodbe o ES,
- ob upoštevanju vseh sporazumov med EU in tretjimi državami ter klavzul o človekovih pravicah in demokraciji, ki jih ti sporazumi vsebujejo,
- ob upoštevanju listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki je bila razglašena v Strasbourgu 12. decembra 2007,
- ob upoštevanju resolucije generalne skupščine Združenih narodov z naslovom Deklaracija tisočletja z dne 8. septembra 2000, A/RES/55/2,
- ob upoštevanju resolucije generalne skupščine Združenih narodov o spodbujanju in utrjevanju demokracije z dne 4. decembra 2000, A/RES/55/96,
- ob upoštevanju resolucije generalne skupščine Združenih narodov o sklepih svetovnega vrha 2005 z dne 15. septembra 2005 (A/RES/60/1),
- ob upoštevanju resolucije generalne skupščine Združenih narodov o sklepih svetovnega vrha 2005 s 15. septembra 2005, A/RES/60/1,
- ob upoštevanju resolucije generalne skupščine Združenih narodov o krepitvi vloge regionalnih, podregionalnih in drugih organizacij in ureditev pri uveljavljanju in utrjevanju demokracije z dne 23. marca 2005, A/RES/59/201,
- ob upoštevanju sporočila Komisije o pomoči in opazovanju EU na volitvah (KOM(2001) 191),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. marca 2001 o sporočilu Komisije o pomoči in opazovanju EU na volitvah,
- ob upoštevanju sporočila Komisije o pri spodbujanju človekovih pravic in demokratizacije v tretjih državah (KOM(2001) 252),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. aprila 2002 o sporočilu Komisije o vlogi Evropske unije pri spodbujanju človekovih pravic in demokratizacije v tretjih državah,
- ob upoštevanju evropske varnostne strategije, sprejete 12. decembra 2003,

- ob upoštevanju sporočila Komisije o upravljanju in razvoju (KOM(2003) 615),
 - ob upoštevanju svojega poročila A5-0219/2004 o sporočilu Komisije,
 - ob upoštevanju evropskega soglasja o razvoju iz leta 2005,
 - ob upoštevanju pariške deklaracije o učinkovitosti pomoči iz leta 2005 in programa za ukrepanje iz Akre iz leta 2008,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Upravljanje v evropskem soglasju o razvojni politiki – usklajenemu pristopu v okviru Evropske unije naproti“ (KOM(2006) 421),
 - ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1889/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi instrumenta financiranja za spodbujanje demokracije in človekovih pravic po svetu (EIDHR),
 - ob upoštevanju sklepa predsedstva dne 18. junija 2007 o ustanovitvi urada za spodbujanje parlamentarne demokracije (OPPD),
 - ob upoštevanju svoje resolucije iz maja 2008 o misijah za opazovanje volitev ter njihovih ciljih, postopkih delovanja in prihodnjih izzivih,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta iz maja 2009 o podpori demokratičnemu upravljanju na poti k okrepljenemu okviru EU,
 - ob upoštevanju vprašanja Komisiji z dne 30. septembra 2009 o krepitvi demokracije v zunanjih odnosih (O-0093/2009 – B7-0213/2009),
 - ob upoštevanju členov 115(5) in 110(2) svojega poslovnika,
- A. ker so demokracija in človekove pravice temeljne vrednote Evropske unije in držav članic ter od vsega začetka sestavni del procesa evropskega združevanja,
 - B. ker je v temeljnih pogodbah Evropske unije poudarjena trdna zavezanost demokraciji in človekovim pravicam, kopenhavska politična merila – stabilnost institucij za zagotavljanje demokracije, pravna država, človekove pravice ter spoštovanje in varstvo pravic manjšin – pa so odločilna sestavina širitvenega procesa,
 - C. ker je široko razumevanje demokracije omogočilo uspešno vključitev političnih, socialnih in ekonomskih pravic v EU ter v svetovno zgodovino prinaša trdnost in blaginjo,
 - D. ker je v členu 11 Pogodbe o Evropski uniji določeno, da je eden od osrednjih ciljev skupne zunanje in varnostne politike razvijati in utrjevati demokracijo in pravno državo ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
 - E. ker imajo lahko demokratični sistemi različne oblike, kar velja tudi za EU, demokracija pa je univerzalna vrednota in njena temeljna načela oziroma elementi so zapisani v številnih mednarodnih deklaracijah in konvencijah; ti elementi, opredeljeni v dveh resolucijah generalne skupščine Združenih narodov iz let 2000 in 2005 (A/RES/55/96 in

A/RES/59/201), zajemajo:

- spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, med drugim svobodo združevanja in mirnega zbiranja, svobodo izražanja in svobodo mnenja;
 - pravico do sodelovanja pri vodenju javnih zadev, neposredno ali prek svobodno izvoljenih predstavnikov, pravico do glasovanja in izvolitve na pravih rednih svobodnih volitvah, ki potekajo na osnovi splošne in enake volilne pravice in tajno, kar zagotavlja svobodno izražanje volje volivcev;
 - pluralistični sistem političnih strank in organizacij;
 - spoštovanje pravne države;
 - ločitev zakonodajne, izvršilne in sodne oblasti ter neodvisnost sodstva;
 - preglednost in odgovornost javne uprave ter
 - svobodne, neodvisne in pluralne medije.
- F. ker je v Deklaraciji tisočletja zapisano, da lahko demokratično in participativno upravljanje ob upoštevanju volje ljudi najbolje zagotovi pravico moških in žensk, da živijo in vzgajajo svoje otroke dostojno, ne pa v pomanjkanju ter strahu pred nasiljem, zatiranjem in krivico,
- G. ker je možnost, da moški in ženske enakopravno sodelujejo v političnem življenju in odločanju, pogoj za resnično demokracijo,
- H. ker so demokracija, razvoj in spoštovanje človekovih pravic, vključno z ekonomskimi, socialnimi in kulturnimi, neodvisni in se vzajemno krepijo,
- I. ker je demokracija nedvoumno povezana z varnostjo, kar potrjuje tudi evropska varnostna strategija, v kateri je zapisano, da so „širjenje dobrega vodenja, podpora družbenim in političnim reformam, boj proti korupciji in zlorabi moči, vzpostavitev pravne države in varstvo človekovih pravic (...) najboljša sredstva krepitve mednarodnega reda“,
- J. ker Evropska unija razpolaga s široko paleto instrumentov in orodij za podporo demokracije po vsem svetu, od političnega dialoga in diplomatskih pobud, pa do posebnih instrumentov finančnega in tehničnega sodelovanja,
- K. ker vsi zunanji finančni instrumenti Evropske unije, na primer instrument za razvojno sodelovanje, evropski sosedski in partnerski instrument ter instrument za stabilnost, ponujajo precejšnje možnosti za demokratično vodenje ter krepitev institucij in zmogljivosti,
- L. ker je evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR) eden ključnih instrumentov finančne pomoči na področju človekovih pravic in demokracije, saj je svetovnega obsega in lahko deluje brez privolitve države gostiteljice, ter neposredno podpira organizacije civilne družbe; ker so misije EU za opazovanje volitev, ki se financirajo iz tega instrumenta, bistven del prispevka EU h krepitvi demokratičnih institucij,
- M. ker je potreben boljši pregled nad podporo demokraciji, ki jo trenutno ponuja EU, nad tem, kakšen je uspeh množice orodij in instrumentov EU za podporo svetovni demokraciji v državah partnericah, ter nad delovanjem in medsebojnim dopolnjevanjem različnih

instrumentov in akterjev,

- N. ker je bilo v poročilu Evropskega parlamenta iz leta 2004, ki se nanaša na sporočilo Komisije o upravljanju in razvoju, poudarjeno, kako pomembno si je prizadevati za volilne in parlamentarne reforme, ki bi presegle zgolj vzpostavljanje večstrankarskih volilnih sistemov, da bi zagotovili obsežnejšo in učinkovitejšo politično dejavnost prebivalstva¹,
1. znova poudarja, da demokratizacija in dobro vodenje nista zgolj sama sebi namen, pač pa sta bistvenega pomena za zmanjšanje revščine, trajnostni razvoj, mir in stabilnost;
 2. meni, da uveljavljanje demokracije in demokratičnih procesov v tretjih državah z razvojno pomočjo ponuja najboljše možnosti za oblikovanje učinkovitih politik v zvezi s svetovnimi vprašanji, ki zadevajo tudi državljane EU;
 3. se strinja, da potrebujemo skladnejši in enotnejši okvir za učinkovitejšo podporo Evropske unije pri krepitvi demokracije po vsem svetu;
 4. pozdravlja prizadevanja prejšnjega in sedanjega predsedstva EU v zvezi z večstebno pobudo o krepitvi demokracije v okviru zunanjega delovanja EU, da se natančneje opredeli politika EU, okrepijo njeni ukrepi in uskladijo prizadevanja, ter poudarja, da je treba v sklepe Sveta, ki naj bi jih sprejeli novembra 2009, vključiti trajno delovanje na tem področju;
 5. priporoča, naj sklepi Sveta vsebujejo specifične in praktične predloge za boljše usklajevanje podpore demokraciji v instrumentih EU za zunanjo politiko, človekove pravice in razvoj;
 6. priporoča, naj EU okrepi usklajeno svetovno delovanje za uveljavljanje demokracije ter sprejme resolucijo generalne skupščine Združenih narodov iz leta 2005, v kateri so opredeljeni sestavni deli demokracije;
 7. poudarja, da demokracije ni mogoče izvažati ali vsiljevati od zunaj; uspešna strategija za uveljavljanje demokracije mora temeljiti na dialogu ter zajemati široko zastavljeno prizadevanje za okrepitev civilne družbe in ozaveščanje v državah v razvoju; poudarja nepretrgano zavezanost EU načelom odgovornosti glede razvojnih strategij in programov v partnerskih državah; te procese lahko podpirajo različni instrumenti EU, če se prilagodijo posebnim okoliščinam posamezne države, pri čemer je izhodišče poglobljena analiza njenih razmer na področju demokracije;
 8. poudarja, da mora EU za avtoritarne države, kjer se demokracije ne da odkrito uveljavljati, razviti strategije za podporo razvoju civilne družbe in demokratičnih struktur z alternativnimi sredstvi; v tem smislu imajo pomembno vlogo politične ustanove, nevladne organizacije in visokošolske ustanove, torej jih je treba podpirati;
 9. poudarja, da bi bilo treba vse razvojno sodelovanje – razen človekoljubne pomoči, kjer veljajo izredne okoliščine – pogojevati s specifičnimi merili glede javne preglednosti,

¹ A5-0219/2004

zlasti pri finančnem upravljanju, saj se trajnostnega razvoja ne da doseči brez ustreznih pogojev za preglednost in odgovornost;

10. poziva, naj bo pri razvojni politiki prednostna naloga vzpostaviti sisteme in postopke za preprečevanje korupcije in podporo demokratičnemu razvoju, ki bo težil k bolj odprtemu in odgovornejšemu upravljanju;
11. priporoča, da Svet in Komisija pri opravljanju podpornih dejavnosti izvajata pariško deklaracijo in program za ukrepanje iz Akre o učinkovitosti pomoči; zlasti predlaga izvajanje skupnih ocen EU o demokratičnih razmerah, skupnih programov EU in porazdelitev bremen, da bosta učinek in prepoznavnost dejavnosti EU v podporo demokraciji večja;
12. predlaga Komisiji, naj strateškim dokumentom držav sistematično doda razdelek o demokratičnih razmerah, kjer je mogoče, pa naj podporo demokraciji vključi v programe sodelovanja s partnerskimi državami;
13. poudarja, da je treba dejavnosti, ki se izvajajo v okviru različnih zunanjih finančnih instrumentov, bolje uskladiti, da bo mogoče v celoti izkoristiti dopolnjevanje geografskih in tematskih instrumentov;
14. poziva Svet in Komisijo, naj organizirata obširno in izčrpno posvetovanje z vsemi interesnimi skupinami v EU in tretjih državah, vključno z institucionalnimi, regionalnimi in lokalnimi akterji, preden sprožita nove pobude za krepitev demokracije;
15. spodbuja Komisijo, naj k pripravi in izvajanju državam prilagojene dokumentacije, na primer sporazumov z EU in strateških dokumentov, bolj sistematično pritegne demokratične institucije, zlasti parlamente;
16. poudarja, da mora biti podpora EU za krepitev demokracije vsestranska in mora zajeti vse teme iz resolucije generalne skupščine Združenih narodov iz leta 2005, k njenemu izvajanju pa je treba pristopiti dolgoročno;
17. pozdravlja koristen prispevek misij EU za opazovanje volitev h krepitvi demokratičnih procesov, večjemu spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, boljšemu upravljanju in pravni državi, zlasti pa k izboljšanju volilnih postopkov po svetu, toda poudarja, da je treba poskrbeti za jasno povolilno politiko, v kateri bo razvojna podpora skladna z demokratičnimi načeli in vrednotami demokratičnega vodenja;
18. poudarja, da bi morala biti prizadevanja EU za krepitev demokracije bolj sistematično upoštevati vlogo voljenih predstavnikov in političnih strank ter neodvisnih medijev;
19. priporoča uvedbo posebne strategije za podporo novim in demokratično izvoljenim parlamentom, da bi se demokracija, pravna država in dobro upravljanje trajno utrdili;
20. potrjuje odločenost, da bo prek svojega urada za spodbujanje parlamentarne demokracije prispeval h krepitvi demokratičnih procesov, tako da bo povečal svojo udeležbo pri opazovanju volitev, nadaljnjem ukrepanju po misijah EU za opazovanje volitev in vzpostavljanju parlamentarnih zmogljivosti;

21. spodbuja delegacije Komisije, naj pri tem, ko razmišljajo o programih parlamentarne podpore ali jih uvajajo, sodelujejo z uradom za spodbujanje parlamentarne demokracije;
22. priporoča, naj se med sklepe Sveta na novembrskem zasedanju uvrsti akcijski načrt ter se določi rok za pregled napredka konec leta 2010;
23. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter državam članicam.